מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- לזהות את תשעת חלקי הדיבר על פי שאלות מנחה ודוגמאות
- לתרגל התאמה בין שם עצם לשם תואר במין ובמספר
- להבחין בין כינויי גוף, מילות יחס ומילות קישור במשפט

גרסה רגילה – כל הפריטים.

חלק א' – זיהוי חלקי הדיבר

1. ב – שם עצם
2. א – פועל
3. ג – איך?
4. ב – מילת יחס
5. א – תוצאה
6. ב – כינוי גוף
7. א – שם תואר

חלק ב' – נכון או לא נכון

1. נכון – זהו הכלל המרכזי של התאמת שם תואר לשם עצם.
2. לא נכון – תואר הפועל אינו משתנה - הוא רץ מהר, היא רצה מהר.
3. נכון – מילת יחס נטויה היא מילת יחס שמחוברת לכינוי גוף.
4. לא נכון – יש להבחין ביניהן למרות הדמיון, הן חלקי דיבר שונים.
5. נכון – זו שאלת הזיהוי של שם מספר.
6. לא נכון – פועל משתנה גם לפי מין - כתב/כתבה.

חלק ג' – השלמת מילים

1. כללי
2. במספר
3. גוף
4. אנחנו
5. קישור
6. מוחשי

חלק ד' – התאמה בין חלק דיבר לדוגמה

- 1 – ה (ירושלים)
- 2 – ו (אדומה)
- 3 – ד (אתמול)
- 4 – ג (למה)
- 5 – ב (עשרים)
- 6 – א (הן)

חלק ה' – בדיקת התאמה במין ובמספר

1. כי 'חלון' הוא ביחיד זכר, ולכן גם ברבים צריך להתאים שם תואר בזכר - גדולים.
2. עיר היא נקבה (עיר גדולה), ולכן ברבים: ערים גדולות.

חלק ו' – כתיבה יצירתית

1. התלמיד יכתוב משפטים תקינים ויזהה נכון לפחות שלושה חלקי דיבר בכל משפט.
2. התלמיד יבחר שם עצם ויתאים לו שם תואר נכון בזכר/נקבה ויחיד/רבים.

כרטיס יציאה – מה לחפש

- השאלה: איזה? איזו? אילו?
- דוגמה תקינה כמו 'לי', 'אותו' או 'שלנו'
- פועל משתנה בזמן ובגוף, תואר הפועל לא משתנה במין ובמספר

טיפים להפעלה:

- אפשר להתחיל בחזרה על כרטיסי התזכורת מהעמוד לפני תחילת התרגול
- מומלץ לעודד תלמידים לבדוק שם תואר ביחיד לפני התאמה ברבים
- בחלק הפתוח כדאי לבדוק שהדוגמאות של התלמידים מדויקות ולתת משוב אישי

דף תרגול: מסע חלקי הדיבר

דף התלמיד/ה רגיל

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

בדף זה נתרגל את חלקי הדיבר שלמדנו: שם עצם, שם תואר, פועל, תואר הפועל, מילת יחס, מילת קישור, כינוי גוף, שם מספר ומילת שאלה.

1 חלק א' – זיהוי חלקי הדיבר

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. המילה 'ירושלים' היא:

א) שם תואר ב) שם עצם ג) פועל ד) תואר הפועל

2. המילה 'רצים' היא:

א) פועל ב) שם עצם ג) מילת יחס ד) שם מספר

3. המילה 'מהר' עונה על השאלה:

א) מי? ב) כמה? ג) איך? ד) איזה?

4. המילה 'של' היא:

א) מילת קישור ב) מילת יחס ג) כינוי גוף ד) שם תואר

5. המילה 'לכן' מבטאת קשר של:

א) תוצאה ב) מקום ג) שייכות ד) כמות

6. המילה 'אתם' היא:

א) שם עצם ב) כינוי גוף ג) מילת שאלה ד) תואר הפועל

7. המילה 'חכמים' מתארת שם עצם, לכן היא:

א) שם תואר ב) פועל ג) מילת יחס ד) שם מספר

2 חלק ב' – נכון או לא נכון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	שם תואר תמיד מתאים לשם העצם במין ובמספר.	☐	☐
2	תואר הפועל משתנה במין ובמספר כמו שם תואר.	☐	☐
3	מילת יחס יכולה להיות נטויה, כמו 'לי' או 'אותו'.	☐	☐
4	המילה 'את' וכינוי הגוף 'אַתְּ' נכתבות ונשמעות אותו דבר תמיד.	☐	☐
5	שם מספר עונה על השאלה 'כמה?'	☐	☐
6	פועל נבחן לפי זמן וגוף בלבד, ולא לפי מין.	☐	☐

3 חלק ג' – השלמת מילים

השלימו את המילה החסרה.

1. שם עצם יכול להיות פרטי כמו 'נועה' או _____ כמו 'ילדה'.

2. שם תואר מתאים לשם עצם במין ו_____ .

3. פועל משתנה לפי זמן ולפי _____ .

4. מילת היחס 'לנו' מורכבת מ'ל' ומכינוי הגוף _____ .

5. המילה 'כאשר' היא מילת _____ .

6. שם עצם מופשט, כמו 'תקווה', הוא הפך של שם עצם _____ .

4 חלק ד' – התאמה בין חלק דיבר לדוגמה

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. שם עצם	___	**א.** הן
2. שם תואר	___	**ב.** עשרים
3. תואר הפועל	___	**ג.** למה
4. מילת שאלה	___	**ד.** אתמול
5. שם מספר	___	**ה.** ירושלים
6. כינוי גוף	___	**ו.** אדומה

5 חלק ה' – בדיקת התאמה במין ובמספר

ענו בקצרה.

1. מדוע אומרים 'חלונות גדולים' ולא 'חלונות גדולות', למרות שהמילה מסתיימת ב-ות?

2. בדקו ביחיד: 'עיר' - איזה מין היא, ואיך יתאימו לה שם תואר ברבים?

6 חלק ו' – כתיבה יצירתית

כתבו תשובה מלאה במשפטים שלמים.

1. כתבו שלושה משפטים קצרים, ובכל משפט סמנו לפחות שלושה חלקי דיבר שונים (לדוגמה: שם עצם, פועל, שם תואר).

2. בחרו שם עצם אחד וכתבו לידו שם תואר מתאים במין ובמספר נכונים, בצורת יחיד וברבים.

כרטיס יציאה

מהי השאלה המנחה לזיהוי שם תואר?

תנו דוגמה למילת יחס נטויה.

מה ההבדל בין פועל לתואר הפועל?

איך הרגשתי בשיעור? ☹ 😐 🙂 😀